

Εμβολιασμός κατά του κορωνοϊού και της νόσου COVID-19. Η τελική λύση για να επιστρέψει η κανονικότητα.

Πολύδωρος Τόφας

Παθολόγος-Λοιμωξιολόγος, Ευρωκλινική Αθηνών

Οι κορωνοϊοί (RNA ιοί) είναι σημαντικά παθογόνα για τον άνθρωπο και τα ζώα. Αποτελούν μία ομάδα ιών, που συνήθως προκαλούν αναπνευστικές λοιμώξεις, με ποικίλη σοβαρότητα. Εκτιμάται ότι περίπου το ένα τρίτο των λοιμώξεων, ανώτερου αναπνευστικού στον άνθρωπο μπορεί να προκαλείται από κορωνοϊούς. Στο τέλος του 2019, ένα νέο στέλεχος κορωνοϊού αναδύθηκε στην πόλη Wuhan, στην επαρχία Hubei στην Κίνα, ως το αίτιο μιας συρροής κρουσμάτων πνευμονίας. Τα περισσότερα κρούσματα στην πόλη Wuhan, είχαν επιδημιολογική συσχέτιση με μία ψαρογορά της πόλης, όπου, εκτός από θαλασσίνα, πωλούνται κοτόπουλα, τρωκτικά και άλλα άγρια ζώα.

Το Φεβρουάριο του 2020, ο ΠΟΥ (Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας), ονόμασε την ασθένεια, που προκαλεί ο νέος κορωνοϊός, SARS-CoV-2, COVID-19 (COronaVirusDisease 2019).

Μετά την πάροδο σχεδόν ενός έτους, η νόσος COVID-19 έχει προσβάλλει εκατό εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως, με περίπου δύο εκατομμύρια θανάτους.

Από την αρχή της επιδημίας, μετά την ταυτοποίηση του παθογόνου και του γονιδιώματός του, άρχισε ταχύτατα, παγκοσμίως, η διαδικασία παραγωγής εμβολίων κατά του SARS-CoV-2.

Στο τέλος του 2020, είχαν ήδη αδειοδοτηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση δύο εμβόλια με την τεχνολογία της πλατφόρμας mRNA και ακολουθούν στη συνέχεια και άλλα με διαφορετικές τεχνολογίες παραγωγής.

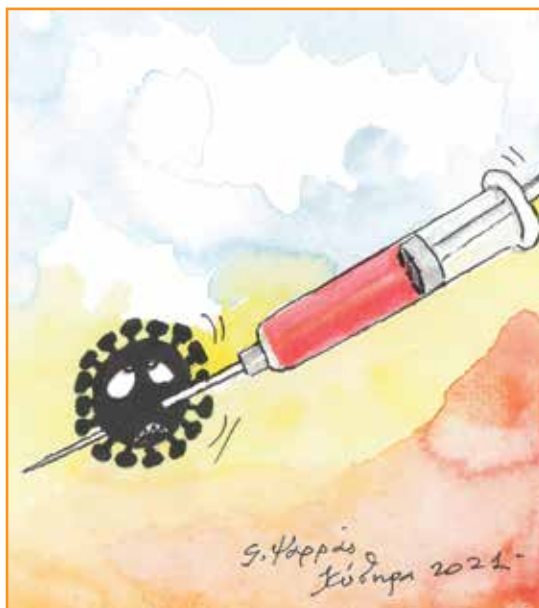
Είναι γεγονός, ότι η ταχύτητα, με την οποία δημιουργήθηκαν τα εμβόλια κατά του SARS-CoV-2, εγείρει ερωτήματα και δημιουργεί ανασφάλεια σε πολλούς. Ας προσπαθήσουμε να απαντήσουμε, λοιπόν, με επιστημονικά δεδομένα κάποια από αυτά.

Πώς δουλεύουν τα εμβόλια για τον SARS-CoV-2;

Τα εμβόλια διεγείρουν το ανοσοποιητικό μας σύστημα και την παραγωγή αντισωμάτων για την πρωτεΐνη ακίδα (πρωτεΐνη S) του κορωνοϊού και εμποδίζουν την εκδήλωση λοίμωξης.

Γιατί υπάρχουν τόσοι πολλοί και διαφορετικοί τύποι εμβολίου;

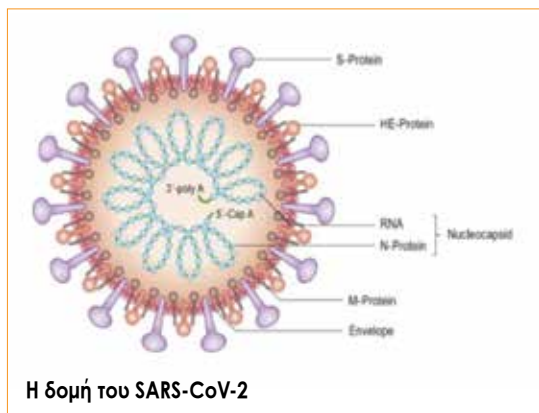
Υπάρχουν διάφοροι τύποι εμβολίων για τον SARS-CoV-2, τον ιό που προκαλεί τη νόσο COVID-19. Κάποια από αυτά βασίζονται στις κλασικές μεθόδους παραγωγής εμβολίων και άλλα σε πιο μοντέρνες τεχνολογίες, όπως, π.χ. σε μορφή DNA ή mRNA. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να έχουν ασχολη-

θεί πολλές φαρμακευτικές εταιρείες και να έχουν παραχθεί διαφορετικοί τύποι εμβολίων, με διαφορετικές μεθόδους, τα οποία με τη σειρά τους μπορεί να δουλεύουν με άλλο τρόπο, σε διάφορους πληθυσμούς.

Πώς θα ξέρουμε ότι ένα εμβόλιο είναι ασφαλές και δραστικό;

Η ασφάλεια και η δραστικότητα των εμβολίων καθορι-

Η δομή του SARS-CoV-2

ζεται μέσα από τις διάφορες φάσεις των κλινικών μελετών. Ειδικότερα στη Φάση I καθορίζεται η ασφάλεια και η δόση σε μικρό αριθμό εθελοντών, ενώ στη Φάση II μελετάται εκτός από την ασφάλεια και η ανοσογονικότητά του. Στη Φάση III, που συμμετέχουν συχνά χιλιάδες εθελοντές, αποδεικνύεται η αποτελεσματικότητα και η ασφάλεια σε πολύ μεγαλύτερο πληθυσμό. Μετά την έγκριση του εμβολίου έχει μεγάλη σημασία να συνεχίσει η παρακολούθηση των εμβολιασθέντων, για θέματα ασφαλείας και αποτελεσματικότητας.

Γιατί η διαδικασία έγκρισης του εμβολίου για τον SARS-CoV-2 κινείται τόσο γρήγορα;

Η ταχύτητα με την οποία δημιουργήθηκε το εμβόλιο, η ταχύτητα με την οποία διεξάχθηκαν οι μελέτες και η ταχύτητα της διαδικασίας έγκρισης ήταν πρωτοφανείς για τα μέχρι σήμερα δεδομένα. Αυτό έγινε διότι συνδυάστηκαν σε κάποιες κλινικές μελέτες η Φάση I και η Φάση II, ενώ υπήρχε μεγάλος αριθμός νέων περιπτώσεων COVID-19, λόγω πανδημίας, ώστε η Φάση III να πραγματοποιηθεί γρήγορα. Η τεράστια επένδυση, από διάφορες χώρες, σε εργοστάσια παρασκευής δημιούργησε μεγάλη αύξηση στη δυνατότητα παραγωγής δόσεων εμβολίων.

Πρέπει να εμβολιάσουμε τα παιδιά;

Τα παιδιά σε αυτή τη φάση του εμβολιασμού δεν αποτε-

λούν προτεραιότητα. Παρόλα αυτά, αυξάνεται η διαθεσιμότητα των εμβολίων και οι κλινικές μελέτες που θα ακολουθήσουν συμπεριλαμβάνουν και παιδιά, οπότε πιθανότατα θα εμβολιαστούν και αυτά στο μέλλον.

Πόση διάρκεια θα έχει η προστασία μετά τον εμβολιασμό;

Δεν είναι γνωστό πόση διάρκεια θα έχει η προστασία από νόσο COVID-19 μετά από τον εμβολιασμό και είναι ένα αντικείμενο για το οποίο θα υπάρχουν δεδομένα από τις μελέτες φάσης III στα επόμενα δύο χρόνια.

Εάν έχω ήδη νοσήσει από COVID-19 χρειάζεται να κάνω εμβόλιο;

Δεν είναι ακόμη γνωστό πόση διάρκεια έχει η φυσική ανοσία μετά από COVID-19. Εάν αυτή διαρκεί μόνο κάποιους μήνες πρέπει ο εμβολιασμός να γίνει και στα άτομα που έχουν ήδη νοσήσει.

Μπορεί κάποιος να νοσήσει από COVID-19 κάνοντας το εμβόλιο;

Όχι, δεν είναι δυνατόν να νοσήσεις από COVID-19 κάνοντας εμβόλιο. Τα εμβόλια που κυκλοφορούν ή θα κυκλοφορήσουν έχουν γενετική πληροφορία του ιού ή αδρανποιημένο ιό ή μέρος του ιού. Κανένα από αυτά δεν προκαλεί COVID-19. 🚫